

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SİNOP İL ÖZEL İDARESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	13
8.	EKLER.....	34

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2017 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	1
Tablo 2: 2017 Yılı Ödenekler Tablosu	1
Tablo 3: 2017 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	2
Tablo 4: İdari Para Cezaları Tablosu	6
Tablo 5: Kiraya Verilen Taşınmazlara İlişkin Tablo	19
Tablo 6: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılan 8 Finansman Kodundaki Ödenekler Tablosu	26

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Sinop İl Özel İdaresi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinden birisi olup, faaliyetlerini 2017 yılı bütçesi ile verilen ödenekler ve ilgili kanunlarla merkezi idareden aktarılan diğer kaynaklarla yürütmektedir.

Bu kapsamda Sinop İl Özel İdaresinin 2017 yılı bütçesiyle 48.000.000,00 TL gelir ve ödenek öngörülmüş olup, 65.422.938,21 TL 2016 yılından devreden ödenek, Merkezi İdare Bütçesinden kullanım amacı belirlenmiş yatırımlar için aktarılan toplam 86.900.508,48 TL ödenek, ve yıl içinde iptal edilen 39.759,86 TL ödenek ile birlikte yılı ödenekleri 200.283.686,83 TL'ye ulaşmıştır.

Sinop İl Özel İdaresinin sunulan mali tablolarına göre 2017 yılı Gelir ve Gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2017 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Gelir Türü	Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)
Vergi Gelirleri	35.000,00	93.157,66
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.598.000,00	2.055.795,12
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Diğer Gelirler (Tahsisli)	0,00	91.272.716,85
Diğer Gelirler	45.367.000,00	45.805.128,50
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00
TOPLAM Öz Gelir	48.000.000,00	47.954.081,28
TOPLAM Genel Gelir	48.000.000,00	139.226.798,13

Tablo 2: 2017 Yılı Ödenekler Tablosu

Bütçe ile Verilen Ödenek (TL)	Önceki Yılandan Devreden Ödenekler (TL)	Merkezi İdareden Aktarılan Ödenekler (TL)	Ek Ödenek (TL)	Yıl İçinde İptal Edilen ödenek (TL)	Net Bütçe Ödenegi Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	Sonraki Yıla Devreden Ödenek (TL)
48.000.000,00	65.422.938,21	86.900.508,48	0,00	39.759,86	200.283.686,83	137.134.344,86	63.149.341,97

Merkezi yönetim kapsamındaki idareler tarafından ödenek gönderilmek suretiyle bir takım hizmetlerin il özel idareleri eliyle gerçekleştirilmesi 5302 sayılı İl Özel İdaresi

Kanununun 6'ncı maddesine eklenen ek fıkra ile mümkün kılınmıştır. Bu fıkra hükmünce aktarılan ödenekler nedeniyle öngörülen bütçe büyüklüğü ile gerçekleşen bütçe büyüklükleri arasında çok büyük farklılıklar oluşmaktadır. Bütçe hazırlık aşamasında merkezi yönetim kapsamındaki idarelerden yatırım projeleri karşılığında ne kadar ödenek gönderileceği bilinmediğinden bütçe rakamları gerçekçi olmamaktadır. Aktarma yoluyla gelen nakit gelir ve ödenek kaydedilmek suretiyle bütçeleştirilmektedir. Dolayısıyla il özel idarelerinin yılı bütçeleriyle öngörülen rakamlarla bütçe gerçekleştirmeleri arasında fark bulunmaktadır.

Tablo 3: 2017 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Gider Türü	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşen Gider (TL)
Personel Giderleri	8.354.050,00	36.087.043,83
Sosyal Güv. Kurumlarına Devlet Prim Gideri	1.306.500,00	5.640.241,47
Mal ve Hizmet Alım Gideri	18.420.850,00	30.222.948,02
Faiz Giderleri	193.800,00	19.114,84
Cari Transferler	2.100.140,00	2.009.752,62
Sermaye Giderleri	14.624.660,00	48.655.781,67
Sermaye Transferi	0,00	14.499.462,41
Yedek Ödenekler	3.000.000,00	0,00
TOPLAM	48.000.000,00	137.134.344,86

Kurumun 2016 yılı Faaliyet Gideri 116.830.970,21 TL, Faaliyet Geliri 139.208.330,72 TL olup, Gelir Fazlası 22.377.360,51 TL olarak gerçekleşmiştir.

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Sinop İl Özel İdaresi mali işlemlerini 5018 sayılı Kanunla belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Söz konusu 49'uncu maddenin son fıkrasında ise muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemenin mahalli idareler için İçişleri Bakanlığınca yapılacağı hükmü getirilmiştir. Bu kapsamda il özel idarelerince de uygulanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çıkarılmıştır.

Sinop İl Özel İdaresinde mali işlemlerle ilgili muhasebe kayıtları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde İçişleri Bakanlığının sunduğu e-İçişleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmekte olup, mali nitelikteki hesap ve işlemleri Mali Hizmetler Müdürlüğüne gerçekleştirilmektedir.

2017 yılı denetimi kapsamında Sinop İl Özel İdaresi tarafından Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,

- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence

elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: İdari Para Cezalarının Tahakkuk Kaydının Yapılmaması

Encümence kararlaştırılan idari para cezalarının tahakkuk işlemlerinin yapılmadığı ve ilgili alacakların tahsil edilme aşamasında muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde; "Tahakkuk esası: *Bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilmesini....ifade eder.*" denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının niteliğini ve işleyişini düzenleyen 86 ila 88'inci maddelerine göre; mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen alacakların ilgili servislerce tahakkuk bilgileri ile birlikte muhasebe birimine bildirilmesi ve muhasebe birimince 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedilerek tahakkuk kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

Sinop İl Özel İdaresi Encümeni tarafından kararlaştırılan idari para cezalarına ilişkin tahakkuk bilgilerinin ilgili birimlerce muhasebe birimine bildirilmediği ve tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı, idari para cezalarının tahsil edilmesi aşamasında tahakkuk ve gelir kayıtlarının yapıldığı anlaşılmıştır.

Tablo 4: İdari Para Cezaları Tablosu

Adı Soyadı	Yeri	Encümen Karar Tarih / No	Verilen Ceza
Burhan BAYKARA	Otmanlı Köyü /Ayancık	11.01.2017/31	51.776,00 TL
Burhan BAYKARA	Çaylıoğlu Köyü /Ayancık	08.02.2017/67	29.233,21 TL
Şeref KAYA İnşaat Şti.	Tarakçı Köyü/Ayancık	21.06.2017/277	5.632,00 TL
Çorum İl Özel İdaresi	Cumaköy /Saraydüzü	21.06.2017/278	19.353,60 TL
Atlas Toprak San. İmalat İnş. Paz. Mad.Tic. Ltd. Yaylaoğlu Toprak San. İm. İnş. Nak. Paz. Tur. Müt. Mad. İht. Şti	Osman Köyü/Boyabat	10.05.2017/180	500.316,96 TL
Mesut ÖZTÜRK	Doğanlı Köyü /Ayancık	19.04.2017/146	1.282,00 TL
		TOPLAM	607.593,77 TL

Bu itibarla, idari para cezası öngören Encümen kararlarının tahakkuk işlemlerinin yapılmaması nedeniyle yılsonunda düzenlenen mali tablolar 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı açısından gerçeği yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; özetle; Encümence kararlaştırılan idari para cezalarının tahakkuk işlemlerinin yapılacağı belirtilmektedir.

Sonuç olarak İdari para cezalarının tahakkuk kaydının yapılması konusunda Kamu İdaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı açısından 2017 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

BULGU 2: Sinop İl Özel İdaresinin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Göre Yapılması Gereken Envanter ve Değerleme İşlemlerinin Tamamlanmaması ve İlgili Hesaplara Kaydının Yapılmaması Nedeniyle Mali Tablolarda Taşınmazlarla İlgili Hesapların Doğru Bilgi Sunamaması

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslarla ilgili olarak 13.09.2006 tarih ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır. 01.01.2006 tarihinden itibaren geçerli olan bu Yönetmelik

02.10.2006 tarih ve 26307 no.lu Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ancak 2006 yılından 2014 yılına kadar geçen sürede Yönetmelik'te öngörülen kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan taşınmazların miktar ve cins olarak kayıt altına alınması ile ilgili işlemler tamamlanamamıştır. Ayrıca kayıt altına alınan taşınmazların sadece bir kısmı ilgili varlık hesaplarında kayıt altına alındığından kamu idareleri mali tablolarının taşınmazlar hakkında tam ve doğru bilgi sunması da sağlanamamıştır.

Bu durum nedeniyle Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin bazı maddeleri 03.06.2014 tarih ve 2014/6455 sayılı BKK ile değiştirilmiştir.

Buna göre Yönetmelik'in değişik 5'inci maddesinin birinci fıkrasında; *"taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır."* hükmü getirilmiştir.

Yine söz konusu 5'inci maddeye getirilen ek ikinci fıkrada da kayıt işlemlerinde esas alınacak değerlendirme kriterleri belirlenmiştir. Buna göre tapuda kayıtlı taşınmazlardan maliyeti belirli olanların maliyet bedeli, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin rayiç değeri, bu iki değeri belli olmayanlar ile fıkra da sayılan diğer taşınmazların ise iz bedeli üzerinden kayıtlara alınması gerekmektedir.

Taşınmaz kayıtları bu şekilde yapıldıktan sonra bu kayıtlar muhasebe birimlerine gönderilerek ilgili varlık hesaplarına kaydedilmesi sağlanacaktır. Nitekim Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 187'nci maddesinde maddi duran varlıkların hesaba alınması ile ilgili işlemler ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Kamu idarelerince taşınmazların envanterinin yapılmasına tüm taşınmazların tespiti ile başlanması gerekmektedir. Ancak taşınmazın tapudaki kayıtları ile mevcut kullanım şeklinde farklılıklar olabilmektedir. Örneğin tapuda arsa olarak kayıtlı bir taşınmazın üzerine okul inşa edildiği halde kayıtlara bu durum yansımamış olabilmektedir. Tapu kayıtları ile mevcut kullanım şekillerinin uyumlu hale getirilmesi işlemi cins tashihi olarak nitelendirilmekte olup, bu işlem kamu idarelerinin başvurusu üzerine tapu idarelerince gerçekleştirilmektedir. Ancak burada imar ve iskân izni ile ilgili sorunların yanı sıra ciddi bir harç bedeli ödenmesi durumu ortaya çıkmaktadır. Harç bedeli ödenmesi konusunda kamuya bu kapsamda bir muafiyet sağlanmadığı için de bu zorunluluklar yerine getirilememektedir.

Bu konudaki sorunun çözülebilmesi için Yönetmelik'in "Cins Tashihlerinin Yapılması" başlıklı 10'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında aynen "*Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır.*" hükmü getirilmiştir. Bu hükümle cins tashihi işlemleri tapu kayıtlarından bağımsız hale getirilmiş ve taşınmazların kamu idarelerince mevcut kullanım şekliyle kaydının yapılarak mali tablolarda gösterilmesine öncelik verilmiştir. Böylece kamu idarelerinin tapu kayıtları bakımından cins tashihi ile ilgili işlemleri daha sonra yapmalarına olanak sağlanmıştır.

Kamu taşınmazlarının kayda alınmasıyla ilgili kriterler bu şekilde olmakla birlikte Yönetmelik değişikliğinin yürürlüğe girdiği 19.06.2014 tarihi ile tüm işlemlerin yerine getirilmesi için tanınan süre olan 31.12.2016 tarihine kadar olan geçiş sürecinde de idarelere yapılması gereken bazı görevler verilmiştir.

Buna göre söz konusu Yönetmelik'in "Mevcut Taşınmazların Kaydına İlişkin İşlemler" başlıklı Geçici 1'inci maddesi ile mevcut taşınmazların kaydında esas alınacak değerlerle ilgili geçici düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan düzenlemede;

"(1) Yönetmeliğin 5'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazlar bu değerler üzerinden kayıtlara alınıncaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden ve aşağıdaki şekilde kayıtlara alınır:

a) Taşınmazların fiili envanteri emlak vergi değerleri üzerinden kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince, mevcut kullanım şekilleri esas alınarak en geç 30/09/2014 tarihine kadar tamamlanır ve bu Yönetmelik ekinde yer alan formlara ve icmal cetvellerine kaydedilir.

b) Fiili envanteri yapılan taşınmazlara ait bilgiler muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimlerine verilir. Muhasebe birimleri, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 01/10/2014 tarihi itibarıyla çıkarır ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarını yapar.

(2)Yönetmeliğin 5'inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31/12/2016 tarihine kadar tamamlanır." denilmektedir.

Düzenleme ile ilgili ayrıntılı açıklamaya Muhasebat Genel Müdürlüğünün 25.07.2014

ve 16.09.2014 tarihinde yayınlanan “Taşınmaz Envanteri” konulu genel yazılarında yer verilse de birçok kamu idaresi tarafından 01.10.2014 tarihi itibarıyla yapılması gereken işlemler yapılamamıştır.

Sonuçta kamu idarelerince 31.12.2016 tarihine kadar tüm taşınmazların tespiti, mevcut kullanım şekliyle kayda alınması, maliyet, rayiç ya da iz bedellerinin tespiti ile muhasebe birimlerince ilgili varlık hesaplarına kayıt ve güncelleme işlemlerinin tamamlanması gerekmekte iken 17.03.2017 tarih ve 30010 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 06.02.2017 tarih ve 2017/9854 no.lu Bakanlar Kurulu Kararı ile mezkûr Yönetmeliğin geçici 1’inci maddesinin 2’inci fıkrasında yer alan 31.12.2016 ibaresi 31.12.2017 şeklinde değiştirilmiş ve 01.01.2017 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Madde metni “(2) Yönetmeliğin 5’inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanır.” şeklinde olup, ek süre Yönetmelik’in sadece 5’inci maddesinde yer alan taşınmazların değer tespiti ile ilgili işlemler için verildiğinden taşınmazların mevcut kullanım şekliyle kayda alınması ve varlık hesaplarına kaydedilmesinin tamamlanmış olması gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan Yönetmelik hükümleri uyarınca Sinop İl Özel idaresinde şu hususlar tespit edilmiştir.

Kurumun mevcut taşınmazlarının tespit ve değerlendirilmesine yönelik birtakım çalışmaların yapıldığı, ancak bu çalışmaların bitirilerek muhasebe kayıtlarına esas olacak şekilde ilgili cetvellerin muhasebe birimine intikal ettirilmediği anlaşılmıştır.

"Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in 7’nci maddesinde taşınmazların kaydına ilişkin olarak kullanılacak form ve cetveller açıklanmıştır. Buna göre, Tapuda kayıtlı olan taşınmazlar, tapuda kayıtlı olmayan taşınmazlar, orta malları, genel hizmet alanları ve sınırlı ayni hak tesis edilen taşınmazlar için Yönetmelik ekinde yer alan formların düzenlenerek yeniden kayıt işlemlerinin yapılabilmesi için Mali Hizmetler Müdürlüğüne gönderilmesi gerekmektedir.

Bu tespitler ışığında Sinop İl Özel İdaresine ait taşınmazların envanterinin 31.12.2017 tarihine kadar da tamamlanmadığı, mevcut kullanım şekli ile ilgili cetvellere kaydının ve ilgili varlık hesaplarında gösterilmesinin sağlanmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda kamu idaresinin 2017 yılı kesin mizan ve bilançosunda yer alan 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 500 Net

Değer Hesabında yer alan tutarlarla ilgili hatalı durum devam etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre veri girişlerinin tamamlandığı, ancak muhasebe kayıtlarının henüz yapılamadığı, bilgi işlem sorunlarının çözümü sonrasında muhasebe kayıtlarının yapılacağı belirtilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre Sinop İl Özel İdaresinin mülkiyetinde bulunan taşınmazların envanter ve değerlendirme işlemlerinin tamamlanması ve ilgili hesaplara kaydedilmesi konusunda Kamu İdaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte, 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 500 Net Değer Hesabı açısından 2017 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

BULGU 3: Taşınmazlar İçin Amortisman Ayrılmaması

Yapılan incelemelerde 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabında kayıtlı 134.946,34 TL. tutarın sadece taşınır hesaplarına ait amortisman kayıtları olduğu görülmüştür.

03.12.2014 tarihli ve 2014/7052 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 29'uncu maddesine dayanılarak çıkarılan "Amortisman ve Tükenme Payları" başlıklı 47 sıra no'lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Tebliğinin (R:G: 04.11.2015/29522) "Amortisman ve Tükenme Payına Tabi Duran Varlıklar" başlıklı 3'üncü maddesi aşağıdaki gibidir.

"(1) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde muhasebe sistemine dâhil edilen maddi duran varlıklardan; arazi ve arsalar, yapım aşamasındaki sabit varlıklar, varlıkların elde edilmesi için verilen avans ve krediler ile tarihi yapılar, tarihi veya sanat değeri olan demirbaşlar amortismanına tabi değildir.

(2) Aşağıdaki hesaplarda izlenen duran varlıklar, amortisman ve tükenme payına tabidir:

251 - Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı,

252 - Binalar Hesabı,

253 - Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı,

254 - *Taşıtlar Hesabı,*

255 - *Demirbaşlar Hesabı,*

256 - *Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabı,*

260 - *Haklar Hesabı,*

263 - *Araştırma ve Geliştirme Giderleri Hesabı,*

264 - *Özel Maliyetler Hesabı,*

267 - *Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabı,*

271 - *Arama Giderleri Hesabı,*

277 - *Diğer Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar Hesabı,*

294 - *Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı.”*

Bu hüküm gereğince yukarıda amortismanına tabi olduğu belirtilen duran varlık hesaplarından Sinop İl Özel İdaresinde mevcut olan 251 Yer altı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile 252 Binalar Hesabı için de amortisman işlemlerinin yapılması gerekir.

Bu durumda 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabında kayıtlı tutarların gerçek durumu yansıtmadığı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; E-içişleri otomasyon sisteminde amortisman girişi bulunmadığından amortisman kayıtlarının yapılamadığı belirtilmektedir.

Sonuç olarak Amortismanına tabi olan taşınmazlar için amortisman hesaplanarak ilgili hesaplara kaydı konusunda Kamu İdaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı açısından 2017 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

BULGU 4: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında İzlenen Yatırımlardan, Tamamlanmış Olanların, İlgili Maddi Duran Varlık Hesaplarına Aktarılmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinin 2'nci fıkrası (b.1.) bendinde; yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenen maddi duran varlıkların, geçici kabul işlemi tamamlandıktan sonra ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacağı belirtilmiştir.

Adı geçen Yönetmelik'in "Hesabın Niteliği" başlıklı 205'inci maddesinde de;

“Bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarıluncaya kadar izlenmesi için kullanılır.”

denilerek bu hesabın yapımı süren yatırımlar için yapılan giderleri izlemek maksadıyla kullanılacağına açıklık getirilmiş, “Hesabın işleyişi” başlıklı 205’inci maddesinin (b) bendinde de tamamlanan yatırımlardan bu hesapta izlenenlerin bu hesaba alacak kaydedilmek suretiyle hesaptan çıkarılma yöntemi açıklanmıştır.

2017 yılı açılış kayıtlarında 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında 53.422.180,17 TL borç kaydı bulunmaktadır. Bu miktar devam eden yatırımlara ilişkin geçmiş yıllarda ödenmiş olan hakediş miktarlarını göstermektedir. 2017 yılı içerisinde yapılan yatırım harcamaları karşılığında 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına 33.639.995,13 TL borç kaydı yapılmıştır.

Ancak 2017 yılı içerisinde geçici kabulü yapılmış olan yatırım harcamalarına ilişkin tutarlar ilgili maddi duran varlık hesaplarına alınarak 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından çıkarılmamıştır.

Açıklanan nedenlerle, Sinop İl Özel İdaresi 2017 yılı mali tabloları 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı açısından gerçeği yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; özetle; 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenen yatırımlardan tamamlananların ilgili duran varlık hesaplarına aktarılacağı belirtilmektedir.

Sonuç olarak Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenen yatırımlardan geçici kabul işlemi tamamlanmış olanların ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılması konusunda Kamu İdaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı açısından 2017 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sinop İl Özel İdaresi’nin 2017 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesaplarının Birlikte Kullanılması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “ 59 Dönem Faaliyet Sonuçları” başlıklı 323'üncü maddesinde:

“(1) Bu hesap grubu, dönem olumlu veya olumsuz faaliyet sonucunun izlenmesi için kullanılır.

(2) Dönem faaliyet sonuçları sonucun olumlu veya olumsuz olmasına göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur.

590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı

591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)”

denilmektedir.

Ayrıca 324'üncü maddesinde 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabının, faaliyet döneminde ortaya çıkan olumlu faaliyet sonucunun izlenmesi için kullanılacağı belirtilirken; 326'ncı maddesinde 59 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabının, faaliyet döneminde ortaya çıkan olumsuz faaliyet sonucunun izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir.

Söz konusu maddeler birlikte değerlendirildiğinde 59 Dönem Faaliyet Sonuçları hesap grubunun olumlu veya olumsuz olabileceği, başka bir ifade ile olumlu ve olumsuz olamayacağı, olumlu veya olumsuz olmasına göre de bunlardan birinin 59 Dönem Faaliyet Sonuçları grubu altında gösterileceği anlaşılmaktadır.

Oysa Sinop İl Özel İdaresinin 2017 yılı bilançosunda 59 Dönem Faaliyet Sonuçları Hesap Grubu altında hem merkez birimlerine ilişkin 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı hem de ilçelere ilişkin 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu hesabı birlikte yer almaktadır. Bu durumun hem muhasebenin en temel ilkelerinden olan Dönemsellik ilkesine hem de yukarıda yer verilen Yönetmelik hükümlerine aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; İçişleri Bakanlığı tarafından oluşturulmuş olan E-İçişleri otomasyon sisteminin muhasebe modülünde il özel idarelerine ait faaliyet sonuçlarının,

olumlu ve olumsuz faaliyet sonuçlarını gösteren hesaplarda birlikte yer aldığı, İl Özel İdaresi olarak bu hesaplara müdahale yetkisinin bulunmadığı, İçişleri Bakanlığı tarafından muhasebe programında yapılacak düzeltme ile sorunun giderilebileceği belirtilmektedir.

Sonuç olarak 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesaplarının bilançoda birlikte yer almaması gerektiği hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak e-içişleri sisteminin olumlu ve olumsuz faaliyet sonuçlarını bilançoda bir arada göstermesi Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine aykırıdır ve 2017 yılı mali tablolarında 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı ile 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı gerçek durumu yansıtmamaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 49'uncu ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 48'inci maddeleri uyarınca mahalli idarelerde hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş bütçe ve muhasebe ilkeleri çerçevesinde hazırlanmasına temel olacak şekilde çıkarılması amacıyla Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği İçişleri Bakanlığınca çıkarılmıştır. Bu yönetmelik kapsamında yapılacak işlem ve kayıtlar bilgi teknolojilerinden yararlanarak hazırlanan programlar ile yapılmaktadır. İl özel idarelerinin kullanması amacıyla İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan e-içişleri sistemi Bütçe ve Muhasebe Modülü ile kayıt ve işlemler yapılmaktadır. Ancak sistem devreye girdiği 2009 yılından bu yana ihtiyaçları karşılayacak ölçüde geliştirilememiştir.

Bulgu konusu hususla birlikte raporun diğer maddelerinde yer alan mali tablolarla ilgili hataların bu sistemden kaynaklandığı idarelerce belirtmekle birlikte sorun aktarma ve giderme konusunda il özel idarelerinin vesayet kuruluşu olan İçişleri Bakanlığınca yeteri kadar dikkate alınmadığı anlaşılmaktadır. İl özel idarelerinin herhangi bir tasarruf yetkisi bulunmaması göz önüne alındığında bu sistem hatalarının söz konusu bakanlıkça düzeltilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Yıl Sonunda Güncellenmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 330 ve 331'inci maddelerinde;

“472 Kıdem tazminatı karşılığı hesabı

Hesabın niteliği

MADDE 330 – (1) Bu hesap, ilgili mevzuatı uyarınca belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.

Hesabın işleyişi

MADDE 331 – (1) Hesaba ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarları bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Vadeleri bir yılın altına düşen kıdem tazminatı karşılıkları bu hesaba borç, 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.” denilmektedir.

Kıdem Tazminatı Karşılıklarının muhasebe kayıtlarına ilişkin açıklamalar içeren Muhasebat Genel Müdürlüğünün 20.05.2016 tarih Kıdem Tazminatı konulu Genelgesi’nde;

“1- Kamu idarelerinde işçi statüsünde istihdam edilen personelin, 2015 ve daha önceki yıllarda ayrılması gereken kıdem tazminatı tutarları, hizmet yılı ile yıllık kıdem tazminatı tutarının çarpılması suretiyle kamu idarelerinin ilgili birimlerince hesaplanarak liste halinde en geç 30.06.2016 tarihi itibarıyla muhasebe birimlerine gönderilecektir. Muhasebe birimleri de yapılan bildirimler üzerine listede yer alan toplam tutarlar üzerinden 500 Net Değer Hesabına borç, 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak,

2- 2016 yılı ve sonraki yılların dönem sonlarında, kamu idarelerinden alınan kıdem tazminatı hesaplama listesinin toplam tutarı muhasebe birimlerince 630 Giderler Hesabına borç, 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak,

3- 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında kayıtlı önceki dönemlere ait tutarların, o yıl için belirlenen kıdem tazminatı tutarı üzerinden güncellenmesini teminen, kamu idarelerinin ilgili birimlerinden alınan kıdem tazminatı güncelleme listesinde yer alan toplam tutar, 630 Giderler Hesabına borç, 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak, (...) kaydedilmesi gerekmektedir.” denilmektedir.

Buna göre; 2017 yılı sonunda ilgili birimce, kıdem tazminatı karşılıklarının güncel tutarını gösteren listenin düzenlenerek muhasebe birimine gönderilmesi ve muhasebe birimince

kıdem tazminatı karşılıklarının 630 Giderler Hesabına borç, 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedilerek güncellenmesi gerekmektedir.

Sinop İl Özel İdaresince 2016 yılında kıdem tazminatı karşılığı olarak ayrılması gereken tutarlar 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına kaydedilmiştir. Ayrıca 2017 yılı içerisinde İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünden alınan bilgiler doğrultusunda emekli olacak kişilere ilişkin kıdem tazminatı karşılıkları mezkur 472 no.lu hesaba alacak kaydedilmiştir.

Ancak 2017 yılı sonunda kıdem tazminatı güncelleştirme listesinin hazırlanmadığı ve muhasebe kayıtlarında güncelleştirilmediği anlaşılmıştır.

Bu itibarla, kıdem tazminatı karşılıklarının muhasebe kayıtlarında eksik izlenmesi neticesinde, mali tablolarda yer alan 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ve 630 Giderler Hesabı gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; özetle; kıdem tazminatı karşılıklarının 2018 yılında güncellenerek muhasebe kayıtlarının yapıldığı belirtilmektedir.

Sonuç olarak Kıdem tazminatı karşılıklarının yıl sonunda güncellenmesi konusunda Kamu İdaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte, 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ve 630 Giderler Hesabı açısından 2017 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

BULGU 3: Kiraya Verilen Taşınmazlara İlişkin Kira Bedellerinin Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında İzlenmemesi

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 26.11.2014 tarih ve 13278 sayılı genel yazılarında, taşınmazlardan kiraya verilenler için 990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabının, bu taşınmazlardan elde edilecek toplam kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirlerinin yıllar itibarıyla izlenebilmesi amacıyla 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının ihdas edildiği ve bu hesapların yardımcı hesap kayıtlarının yazı Eki 2'de açıklandığı belirtilmiştir.

Söz konusu Muhasebat Genel Müdürlüğü yazısında;

“1-Kiraya verilen taşınmazlar ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlara ilişkin belgeler muhasebe birimlerine verildiğinde, kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabının ilgili yardımcı hesabına borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak; diğer taraftan toplam

kira ve irtifak hakkı tesisi gelirleri (peşin tahsil edilenler hariç) tahsil edileceği yıllara göre 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilecektir.

2- Dönem sonlarında, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarında kayıtlı tutarlar sürenin güncellenmesi amacıyla bu hesaba borç ve alacak kaydedilecektir.

3- Kira ve irtifak hakkı tesisi gelirleri tahsil edildiğinde 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç, 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir. Kira sözleşmesi ya da irtifak hakkı tesisi süresi sona erdiğinde 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç, 990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabına alacak kaydedilecektir.

...”

denilmekte ve yazı ekinde örnek muhasebe kayıtlarına yer verilmektedir.

Her ne kadar Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer verilmemiş de olsa 2017 yılı Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı hesap kodları arasında sayılmıştır.

Sinop İl Özel İdaresinin mülkiyetinde olan gayrimenkullerden kiraya verilen 64 işyerinin kira bedellerinin Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında yer alan hesap kodları itibarıyla muhasebe kayıtlarında yer alması hem Yönetmelik'in hem de Muhasebat Genel Müdürlüğünün yazıları gereğidir. Ancak bu mülklerin kira gelirleri muhasebe kayıtlarına yansıtılmamıştır.

Kiraya verilen duran varlıkların kira gelirlerinin anılan hesaplarda takip edilmemesi nedeniyle Sinop İl Özel İdaresinin yılsonunda düzenlenen mali tabloları 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı açısından gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; özetle; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı yer almadığından ilgili hesabın kullanılmadığı belirtilmektedir.

Sonuç olarak Her ne kadar Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer verilmemiş de olsa 2017 yılı Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı hesap kodları arasında yer almış ve söz konusu hesabın kullanımına ilişkin usuller Maliye Bakanlığı Genelgesi ile açıklığı kavuşturulmuştur.

Bu itibarla, taşınmazlardan elde edilen kira gelirleri 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında izlenmesi gerektiğinden, 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı açısından 2017 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

BULGU 4: 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu Uyarınca Kiraya Verilen Taşınmaz Malların Kira Süreleri Sonunda Yeniden İhale Düzenlenmeden Süre Uzatımı Yoluyla Aynı Kişilere Kiraya Verilmesi

Sinop İl Özel İdaresinin mülkiyetinde bulunan ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihale edilerek kiraya verdiği taşınmaz mallarını kira süresi sonunda yeniden ihale edilmeden encümen kararı ile kira bedeli yenileme ve süre uzatımı yoluyla aynı kişilere kiraya verdiği görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesine göre il özel idarelerinin kiralama işlemleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.

Aynı Kanun'un "Kiralarda Sözleşme Süresi" başlıklı 64'üncü maddesine göre taşınmaz malların kira süresi on yıl ile sınırlandırılmış olup üç yıldan fazla süreli kiralamalarda özel idarelerin kendi özel kanunları uygulanacağı belirtilmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 26'ncı maddesine göre taşınmazların üç yıla kadar kiralanmasına karar vermek İl Encümeninin, üç yıldan fazla ve on yıla kadar kiralanmasına karar vermek il genel meclisinin yetkisindedir. Taşınmazların on yıldan fazla süre ile kiralanması mümkün değildir.

Ayrıca 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesine göre kira sözleşmesinin sona ermesinden sonra taşınmazın tahliye edilmemesi durumunda, taşınmazı fuzuli işgal edenlerden ecrimisil bedeli talep edilerek taşınmazın mülkiye amirince 15 gün içerisinde tahliye edilmesi gerekmektedir.

Sayıştay Genel Kurulunun 21.01.1993 tarih ve 4761/1 sayılı Kararında; kiraya verilen

taşınmazların kira süresi sonunda 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre yeniden ihale edilerek kiraya verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Danıştay 10. Dairesinin 19.12.1991 tarih ve 1989/2736 Esas sayılı Kararında; kira süresinin bitimi üzerine taşınmaz malın yeniden kiraya verilebilmesinin ancak yeniden ihale yapılması halinde mümkün olduğu belirtilmiştir.

Sinop İl Özel İdaresi mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan 64 adedi kiraya verilmiştir. Söz konusu kiralama ihalelerinin büyük çoğunluğunun 1983–1990 yılları arasında gerçekleştirildiği, kira sözleşmelerinde üç yıllık süre belirlendiği, bu sürenin sona ermesinden sonra yeniden ihale yapılmaksızın İl Encümen kararı ile kira bedelleri güncellenerek söz konusu taşınmazların günümüze kadar aynı şahıslara kullandırıldığı anlaşılmıştır. Söz konusu taşınmazlardan bazı örnekler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 5: Kiraya Verilen Taşınmazlara İlişkin Tablo

Adres	Kiracı	Kiralama Tarihi
Özel İdare Eski İşhanı Zemin Kat	İşyeri (Büro) Salih SİPAHİ	26.09.1984
Özel İdare Eski İşhanı Zemin Kat	İşyeri (Büro) Sezgin KANAT	14.02.1990
Özel İdare Eski İşhanı Zemin Kat	İşyeri (Büro) Sinop Grup İçme Suları Bir.	04.12.1985
Özel İdare Eski İşhanı Zemin Kat	İşyeri (Büro) M. Fikri YILMAZ	09.10.1985
Özel İdare Eski İşhanı Zemin Kat	İşyeri (Büro) İ. Hakkı GÜLENC	11.09.1985
Boyabat İlçe Özel İd. İşhanı	İşyeri (Gazete Matbaa) Ali SEZER	13.03.1984
Boyabat İlçe Özel İd. İşhanı	İşyeri Hüseyin BAŞ	02.01.1983

Bu itibarla, 64 adet taşınmaza ilişkin üç yıllık kira sözleşmeleri bitmiş olanların tespit edilerek 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre yeniden açık ihale usulü ile ihale edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan özel malların üçüncü kişilere kiralanması amacıyla yapılacak ihalelere ilişkin hususlar 2886 Sayılı Devlet İhale Kanununda düzenlenmiştir. Kira süresinin bitmesi ile ilgili olarak 75. Maddede “ Kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, işgali devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm varsa ona göre hareket edilir. Aksi halde ecrimisil alınır. İşgal edilen taşınmaz mal, İdarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, İdareye teslim

edilir” hükmü yer almaktadır. İlgili hüküm gereği kiracı taşınmazların süre bitiminden itibaren füzuli şağil durumuna düşmektedir.

Fakat bununla birlikte Türk Borçlar Kanunu, kiracıyı koruyucu özel hükümleri içerdiğinde barındıran “konut ve çatılı işyeri” kiralalarının uygulama alanı ile ilgili olarak özel bir düzenleme getirmiştir. TBK 339. Maddesinde “ Kamu Kurum ve Kuruluşlarının, hangi usul ve esaslar içinde olursa olsun yaptıkları bütün kira sözleşmelerine de bu hükümler uygulanır” hükmü yer almaktadır. Yine TBK madde 327 gereği konut ve çatılı işyeri kiralalarında sözleşmede kararlaştırılan süresinin geçmesi sözleşmeyi sona erdirmez. Söz konusu hükme göre “ konut ve çatılı işyeri kiralalarında kiracı, belirli süreli sözleşmelerin süresinin bitiminden en az on beş (15) gün önce bildirimde bulunmadıkça, sözleşme aynı koşullarla bir yıl için uzatılmış sayılır. Kiraya veren, sözleşme süresinin bitimine dayanarak sözleşmeyi sona erdiremez”

Görüldüğü üzere kamu taşınmazlarının kiralanması ile ilgili mevzuatta birbiriyle çatışan hükümler mevcut ise de kanaatimizce TBK md. 339 ve md. 327 hükümleri gereğince sözleşme süresinin dolması sözleşmeyi son erdirmemektedir. Bu itibarla yapılan işlemde mevzuata aykırılık bulunmadığı değerlendirilmektedir. Yargıtay 13. Hukuk Dairesinin 2010/16666 Esas, 2011/6316 Karar ve 2009/8167 Esas, 2010/87 karar sayılı ilamları iddiamızı destekler nitelikte olup ekte sunulmuştur.

Yapılan işlem mevzuata uygun olmakla birlikte kamu menfaatine de uygundur. Her sözleşme sonrası tahliye ve yeniden ihale ile kiralama cihetine gidilmesi halinde; taşınmazın tahliye aşamasında yaşanan güçlükler ve uzayan süreç (yukarıda bahsettiğimiz emsal kararlar tahliye edilmeme ihtimalini de göstermektedir) taşınmazdan sağlanacak gelirin bir süre sekteye uğramasına sebep olacaktır. Bunun üzerine bir de ihale sürecinde geçecek süre eklendiğinde her sözleşme bitiminde uzunca bir süre taşınmazdan gelir elde edilmeyecektir. Ayrıca bu durum işletme sahibi yeni kiracı adaylarının (kısa süreli kira sözleşmelerinde taşınmazda yapılacak tadilat masraflarının yatırımı için faydalı olmayacağı, işletmelerde adres değişikliğinin gelir-gidire yansımalarının olumsuz olması gibi sebeplerle) ihaleye girmekten çekinmesine neden olacaktır. Bu durum da taşınmazların uzun süreler boş kalması ve kira gelirinden yoksun kalması sonucu doğuracaktır. Bu itibarla gerek mevzuata gerekse de kamu menfaatine uygun olarak yapılan işlemde hukuka aykırılık olmadığı değerlendirilmekle birlikte, 2013 yılından bu yana yapılan ihalelerde bulgu maddesinde belirtilen uygulama kısmen başlatılmış olup, Boyabat İlçesinde bulunan 57.03.07 no.lu Aile Hekimleri Biriminin kullandığı işyeri

ihalesini örnek olarak göstermek mümkündür. Bundan sonra boşalan işyerlerinde de aynı uygulama devam edecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Bulguya verilen cevapta Borçlar Kanunu 347'nci maddesinde belirtilen "Konut ve çatılı işyeri kiralalarında kiracı, belirli süreli sözleşmelerin süresinin bitiminden en az on beş gün önce bildirimde bulunmadıkça, sözleşme aynı koşullarla bir yıl için uzatılmış sayılır." Hükmü gereği sözleşmelerin bir yıl daha uzatıldığı belirtilmiş olmakla beraber bulguya konu edilen taşınmazlar 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na tabi ihale edilmiş bulunmaktadır.

Yargıtay 6. Hukuk Dairesi'nin 19.06.2014 Tarih ve 2014/8171 sayı, 15.04.2015 Tarih ve 2015/3710 sayılı kararında, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 08.07.2009 Tarih ve 2009/320 sayılı kararında, Danıştay 10. Dairesinin 19.12.1991 tarih ve 1991/3850 sayılı kararında ve Sayıştay Genel Kurulu'nun 21.03.1993 tarih ve 4761/1 sayılı kararında 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında kiraya verilen taşınmazlar için 6570 sayılı Gayrimenkul Kiralamaları Hakkında Kanun ve Türk Borçlar Kanunu'nun Konut ve Çatılı İşyeri Kiraları hakkındaki hükümlerinin uygulanma olanağı bulunmadığına hükmedilmiştir. Ayrıca Uyuşmazlık mahkemesinin 30.12.2013 tarih ve 2013/1752 sayılı kararında da süre uzatımı sorununda çözüme esas mevzuatta önceliğin özel kanun niteliğinde bulunan 2886 Devlet İhale Kanunu olması gerektiği belirtilmiş olmakla beraber 2886 sayılı kanunun süre sınırı koyarak idareleri yükümlülük altında bıraktığı vurgulanmış ve adli mahkeme kararını bozarak 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun kullanılmasına karar veren idari yargı kararını kabul ederek uyuşmazlığı gidermiştir.

Kurum tarafından Borçlar Kanunu'na dayanılarak kiralama sürelerinin uzatılması ile ihalelerde açıklık ve rekabet ilkesinin ihlal edildiği ortadadır. İdarece açılmış bulunan taşınmaz kiralama ihalelerine istekliler tarafından kiralama sürelerinin 3 yıl olduğu için teklif verilmeyeceği göz önünde bulundurulduğunda teklif vermeyen istekli aleyhine haksız rekabet oluşmakla birlikte kamu kaynaklarının katılımcılık esasıyla adil dağıtılmadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Ayrıca Kamu İdaresinin dayanak olarak gösterdiği Borçlar Kanunu'nun 347 nci maddesinde;

"Konut ve çatılı işyeri kiralalarında kiracı, belirli süreli sözleşmelerin süresinin bitiminden en az on beş gün önce bildirimde bulunmadıkça, sözleşme aynı koşullarla bir yıl için uzatılmış sayılır. Kiraya veren, sözleşme süresinin bitimine dayanarak sözleşmeyi sona

erdiremez. Ancak, on yıllık uzama süresi sonunda kiraya veren, bu süreyi izleyen her uzama yılının bitiminden en az üç ay önce bildirimde bulunmak koşuluyla, herhangi bir sebep göstermeksizin sözleşmeye son verebilir.

Belirsiz süreli kira sözleşmelerinde, kiracı her zaman, kiraya veren ise kiranın başlangıcından on yıl geçtikten sonra, genel hükümlere göre fesih bildiriyle sözleşmeyi sona erdirebilirler." denilmektedir.

Madde hükmünün ilk cümlesi bulgu cevabında dayanak olarak gösterilmesine rağmen devam eden madde metninde kira başlangıcından 10 yıl geçtikten sonra kiraya verenin sözleşmeyi sona erdirebileceği belirtilmektedir.

Yerleşik mevzuat hükümleri ve yargı kararları birlikte değerlendirildiğinde idarenin, Devlet İhale Kanunu ve Belediye Kanunu esaslarına göre kiraya verilen taşınmazları için süre uzatımlarında 6570 Sayılı Gayrimenkul Kiralamaları Hakkında Kanun ve bu kanunun mülga olmasıyla beraber yürürlüğe giren Borçlar Kanunu hükümlerinin uygulanmaması, kamu taşınmazları kiralamalarında özel kanun niteliğinde bulunan Devlet İhale Kanunu hükümlerinin uygulanması gerekmektedir. 2886 sayılı kanuna göre kiraya verilen gayrimenkullere ait kira sözleşmelerinin yenilenmesi, uzatılması, sona erdirilmesi ve kira tespiti konularında 2886 Sayılı kanun hükümlerinin uygulanması gerektiğinden kira süresi dolan taşınmazların 2886 Sayılı Kanun kapsamında yeniden ihale yapılması gerekmektedir.

BULGU 5: 3213 sayılı Maden Kanunu Kapsamında Faaliyet Gösteren İşletmelere Verilen İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarından Harç Alınmaması

3213 sayılı Maden Kanunu kapsamında faaliyet gösteren işletmelere verilen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarından harç alınmadığı görülmüştür.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun "İl Özel İdarelerinin Yetki ve İmtiyazları" başlıklı 7'nci maddesinde;

" İl özel idaresinin yetkileri ve imtiyazları şunlardır;

.....

(g) Belediye sınırları dışındaki gayri sıhhi müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ruhsat vermek ve denetlemek....." denilmektedir.

Buna göre belediye sınırları dışında faaliyet gösterecek işletmelere il özel idareleri

tarafından 10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmektedir.

Genel olarak belediye sınırları içerisinde faaliyet gösteren işletmelere belediyeler tarafından işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmekte olup 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca harç alınmaktadır. Ancak il özel idareleri 2464 sayılı Kanun kapsamında değildir. 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununda da işyeri açma ve çalışma ruhsatı karşılığında harç alınacağına ilişkin bir hüküm bulunmadığından, harç alınmaması yoluna gidilmektedir.

Öte yandan 3213 sayılı Maden Kanunu'nun "Madencilik faaliyetlerinde izinler" başlıklı 7'nci maddesinin 9'uncu fıkrasında;

“Maden üretim faaliyetleri ile bu faaliyetlere dayalı ruhsat sahasındaki tesisler için işyeri açma ve çalışma ruhsatları il özel idareleri tarafından verilir. Bu ruhsatların verilmesi sırasında 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu hükümlerine göre belediyelerin tahsil ettiği işyeri açma izni harcı il özel idaresi tarafından tahsil edilir....” denilmektedir.

Genel olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatlarından harç bedeli alınmamasına rağmen Maden Kanunu'nda yer alan bu özel hüküm gereği, söz konusu Kanun kapsamında faaliyet gösteren işletmelere il özel idareleri tarafından verilen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarından harç alınması gerekmektedir.

Ayrıca özel mevzuatı gereğince harç bedellerinden muaf olan kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım projelerinde kullanılmak üzere yüklenicilere “hammadde sahası işletme protokolleri” ile devretmiş olduğu “malzeme ocakları” nı kullanacak olan yüklenicilerden de harç bedeli alınması gerekmektedir.

Bu itibarla, 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamında faaliyet gösteren işletmelere verilen işyeri açma ve çalışma ruhsatları karşılığında 2462 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda belirlenen miktarda ruhsat harcı alınması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; 3213 sayılı Maden Kanunu Kapsamında faaliyet gösteren işletmelere verilen İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatları karşılığında 2462 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda belirlenen miktarda ruhsat harcı alındığı belirtilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi tarafından 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamında faaliyet gösteren işletmelere verilen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarından harç alındığı belirtilmiş ve bir adet banka dekontuna ek olarak yer verilmiştir.

Sinop İl Özel İdaresi yetki alanında 36 adet I-B, II-A, II-B ve IV. Grup maden işletmesi, kum ve çakıl üretimi ocaklarından oluşan 62 adet I-A maden işletmesi bulunmaktadır. Ayrıca kamu kurum ve kuruluşlarına 2017 yılında 10 adet, 2016 yılında 5 adet, 2015 yılında 3 adet hammadde üretim izni verilmiştir. Yapılan incelemede; süresinin bitmesini müteakip yapılacak yenileme başvuruları dahil bu işletmelerin tümünden işyeri açma ve çalışma ruhsat harcı alınmadığı anlaşılmıştır.

Sinop ilinde 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 2 nci maddesinde sayılan madenlerin üretimini yapan tüm işletmelerin, işletme ruhsatını edindiği kamu kurumu ne olursa olsun ya da işletme ruhsatından muaf bulunsun, işyeri açma ve çalışma ruhsatı almak için İl Özel İdaresine başvurması ve İl Özel İdaresince Belediye Gelirleri Kanunu'nda belirtilen ruhsat harcının tahsil edilmesi gerekmektedir.

BULGU 6: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6'ncı Maddesi Kapsamında Bakanlık ve Merkezi İdare Kuruluşlarınca İl Özel İdarelerince Gerçekleştirilmek Üzere Aktarılan Yatırım Ödeneklerinin Tekrar Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılması

5302 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinde;

“(Ek fıkra: 3/7/2005-5393/85 md.; Değişik ikinci fıkra: 24/7/2008-5793/42 md.) Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları; yapım, bakım ve onarım işleri, devlet ve il yolları, içme suyu, sulama suyu, kanalizasyon, enerji nakil hattı, sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskân, gençlik ve spor gibi hizmetlere ilişkin yatırımlar ile bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşlarının görev alanına giren diğer yatırımları, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri il özel idarelerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilir. Aktarma işlemi ilgili bakanın onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. İş, il özel idaresinin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. İl özel idareleri de bütçe imkanları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçesinden ödenek aktarabilir. Bu fıkraya göre, bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları tarafından aktarılacak ödenekler ile gerçekleştirilecek yatırımlar, birinci fıkrada öngörülen görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın bütün il sınırları içinde yapılabilir.”

hükmü yer almaktadır.

2017 yılı Yatırım Programı ile 2017 yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararın 20'nci maddesinin 4'üncü fıkrasında *“Yerel ve bölgesel nitelikli yatırımların uygulamalarında koordinasyonu güçlendirmek, etkinliği artırmak ve yerel kurumsal kapasitenin gelişimini sağlamak amacıyla merkezi kamu idareleri, projenin mahiyeti uygun düştüğü ölçüde, yatırım uygulamalarının 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6'ncı maddesi hükümleri gereğince gerçekleştirilmesine öncelik verir.”* denilmektedir.

Bu hükümler kapsamında bakanlıklar ve merkezi idare kuruluşlarının kamu yatırım programında yer alan projelerine ait yatırımları için bütçelerinde ayrılan ödenekler, il özel idarelerine aktarılmakta ve bu ödenekler karşılığı hizmetler de il özel idaresinin tabi olduğu mevzuat kapsamında ihalesi yapılarak gerçekleştirilmektedir. Her iki düzenlemede de yatırım ödeneklerinin tekrar Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılmasına izin veren bir hüküm bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, Köylere Hizmet Götürme Birliklerine il özel idarelerince sadece 5355 sayılı Kanunun 18'inci maddesinde sayılan ve köye yönelik hizmetlere ait olan ödenekler aktarılabileceğinden, madde metninde sayılmayan yatırımlara ait ödeneklerin merkezi idare kuruluşlarınca doğrudan Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılması da mümkün görülmemektedir.

2017 yılı yatırım programında yer alan bakanlık ve merkezi idare kuruluşlarına ait projelere ayrılan yatırım ödeneklerinden 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6'ncı maddesi hükümleri kapsamında gerçekleştirilmesi için Sinop İl Özel İdaresine aktarılan ve aşağıdaki listede yer alan 5.762.824,60 TL tutarındaki ödeneğin il özel idaresince tekrar Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılmasının mevzuata uygun olmadığı, bu aktarmalarla 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu dışında kalan bir alan oluştuğu değerlendirilmektedir.

Tablo 6: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılan 8 Finansman Kodundaki Ödenekler Tablosu

Y.Tarihi	Y.No	Finans	Ekonomik	İlgili	Açıklama	Ödenen (TL)
14.03.2017	722	8	07.01.05.04	Sinop Merkez İlçe Köylere Hizmet Götürme Birliği	Mobil Konksaörün Alımı için	1.197.700,00
28.03.2017	887	8	07.01.05.04	Sinop Merkez İlçe Köylere Hizmet Götürme Birliği	Akaryakıt Alımı İçin	2.000.000,00
19.07.2017	2290	8	07.01.05.04	Sinop Merkez İlçe Köylere Hizmet Götürme Birliği	Akaryakıt Alımı İçin	1.500.000,00
18.01.2017	16	8	07.01.05.04	Boyabat İlçe Köylere Hizmet Götürme Birliği	Abdurrahman Güneş İlkokulu İnşaatı için	136.677,86
15.02.2017	35	8	07.01.05.04	Saraydüzü İlçe Köylere Hizmet Götürme Birliği	Hükümet Konagi Bakım Onarım İşçi için	300.000,00
19.07.2017	213	8	07.01.05.04	Saraydüzü İlçe Köylere Hizmet Götürme Birliği	Çeşitli Köylere Su deposu, Hazır Beton, İstinat Duvarı Ve Altyapı Mazemesi için	14.160,00
23.11.2017	337	8	07.01.05.04	Saraydüzü İlçe Köylere Hizmet Götürme Birliği	Çeşitli Köylere Su deposu, Hazır Beton, İstinat Duvarı Ve Altyapı Mazemesi için	309.634,74
Toplam						5.762.824,60

Kamu idaresi cevabında; "Denetim Raporunun ilgili maddeleri İl Genel Meclisimize gönderilerek Merkezi Yönetim Bütçesinden harcanmak üzere İl Özel İdaresine gönderilen yatırım ödeneklerinin 5355 sayılı kanununun 18. Maddesi hükümlerince uygulanması bakımından bilgilendirilmiştir. İl Genel Meclisimizce verilen sözlü önergeler ile bu uygulama yapılmakta olup, bulgu doğrultusunda işlem tesis edilmesi İl Genel Meclisimizce değerlendirilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6 ncı maddesi b fıkrasında; bakanlık ve diğer merkezi idare kuruluşlarınca aktarılan ödeneklerin konusu olan işlerin il özel idarelerinin tabi olduğu usul ve esaslara göre kullanılacağı belirtilmiş olmakla, yatırımların hayata geçirilmesine ilişkin ihale aşamaları ve gerçekleştirme süreçlerinin il özel idarelerinin tabi olduğu mevzuata göre yürütülmesi amaçlanmaktadır. Söz konusu ödeneklerin tekrar köylere hizmet götürme birliklerine aktarılmasına cevaz veren bir hüküm bulunmadığından bulguda gösterilen aktarmalar mevzuata uygun değildir. Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Afet ve Acil Durumlar ile Sivil Savunmaya İlişkin Hizmetler İçin Ayrılan Ödeneklerin Harcanmaması

20.02.2014 tarih ve 6525 sayılı Kanununun 37'nci maddesi ile 5902 sayılı Afet ve Acil

Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'a eklenen Ek Madde de: *“Büyükşehir belediyesi bulunan illerde büyükşehir belediyesinin gerçekleşen en son yıl bütçe giderinin en az binde biri oranında ve diğer illerde ise il özel idaresinin gerçekleşen en son yıl bütçe giderinin en az yüzde biri oranında bu idarelerce, Başkanlıkça uygun görülen afet ve acil durumlar ile sivil savunmaya ilişkin hizmetler kapsamındaki yatırım projeleri için harcama yapılır. Bu husustaki usul ve esaslar Başkanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”* hükmüne yer verilmiştir. Maddede sözü edilen *“Büyükşehir Belediyeleri ve İl Özel İdareleri Tarafından Afet ve Acil Durumlar ile Sivil Savunmaya İlişkin Yatırımlara Ayrılan Bütçeden Yapılacak Harcamalara Dair Yönetmelik”* 01.02.2015 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Kanun ve Yönetmelik'in ilgili hükümlerine göre gerçekleşen en son yıl bütçe giderinin en az %1'i oranında ödeneği ayırmak, harcanacağı yatırım proje önerilerini gerektiğinde il müdürlüklerinden destek alarak geliştirmek, maliyeti 200.000 TL'yi aşan proje önerilerini Afet ve Acil Durum Başkanlığının uygun görüşüne sunmak ve yatırım projelerini il özel idaresinin tabi olduğu mevzuata göre gerçekleştirmek il özel idarelerinin sorumluluğundadır.

Bu hükümler çerçevesinde Sinop İl Özel İdaresinin 2017 yılı bütçe uygulaması ele alındığında; afet ve acil durumlar ile sivil savunmaya ilişkin hizmetlerde kullanılmak üzere 2016 yılından devredilen 442.721,83 TL, yılı bütçesinden 392.471,00 TL olmak üzere toplam 835,192,83 TL kaynak ayrıldığı, ancak ayrılan bu kaynakla ilgili olarak Sinop İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü ile herhangi yazışmanın yapılmadığı anlaşılmıştır.

Ayrıca 2017 yılı bütçesinde mevcut bu kaynakla ilgili herhangi bir yatırım projesi önerisinin hazırlanarak İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğüne bildirilmediği gibi, anılan Kurum tarafından da herhangi bir yatırım projesinin geliştirilmediği, bütün bunlara bağlı olarak herhangi bir harcamanın gerçekleştirilmediği görülmüştür.

Başlangıçta belirtilen 5902 sayılı Kanun'un “Amaç” başlıklı 1'inci maddesinin 2'nci fıkrasında aynen *“Bu Kanun; afet ve acil durumlar ile sivil savunmaya ilişkin hizmetlerin ülke düzeyinde etkin şekilde gerçekleştirilmesi için gerekli önlemlerin alınması ve olayların meydana gelmesinden önce hazırlık ve zarar azaltma, olay sırasında yapılacak müdahale ve olay sonrasında gerçekleştirilecek iyileştirme çalışmalarını yürüten kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanması ve bu konularda politikaların üretilmesi ve uygulanması hususlarını kapsar”* denilmektedir. Kanun koyucunun belirtilen hizmetlerin yerine getirilmesine verdiği önem, hizmetlerin finansmanını sağlamak üzere yine aynı Kanuna konulan ve başlangıçta belirtilen özel hükümden anlaşılmaktadır.

Bu durumda Sinop İl Özel İdaresince 2017 yılı bütçesinden afet ve acil durumlar ile sivil savunmaya ilişkin yatırımların yerine getirilmesinde kullanılmak üzere ayrılan 835.192,83 TL ödeneğin harcanmamasının, Kanun'un uygulanmasında zafiyet yarattığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; söz konusu ödeneğin 2018 yılında kullanılacağı belirtilmektedir.

Sonuç olarak Afet ve acil durumlar ile sivil savunmaya ilişkin hizmetler için ayrılan ödeneğin harcanması konusunda mutabakat sağlanmakla birlikte, Kamu İdaresi tarafından bu amaçla gerçekleştirilecek işlemler müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 8: İç Kontrol Sisteminin Etkin Olarak İşletilmesine İlişkin Gereklere Yerine Getirilmemesi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun "İç kontrolün tanımı" başlıklı 55'inci maddesinde iç kontrol "*İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.*" şeklinde tanımlanmıştır.

5018 sayılı Kanun ile kamu mali yönetim sistemi, Uluslararası Standartlar ve Avrupa Birliği uygulamalarına uygun bir şekilde yeniden düzenlenmiş ve bu kapsamda kamu idareleri genelinde etkin bir iç kontrol sistemi oluşturulması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda 5018 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan mevzuat hükümleri ile iç kontrol sistemi ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Sinop İl Özel İdaresi bünyesinde iç kontrol sisteminin kurulması, işletilmesi, izlenmesi ve geliştirilmesine ilişkin olarak aşağıda yer alan hususlar tespit edilmiştir.

A) İç Denetçi Atanmaması

5018 sayılı Kanun'un 63'üncü maddesinde iç denetim tanımlanmış, bu Kanuna dayanılarak çıkartılan İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'te ise kamu idarelerinin görevleri, kaynakları, teşkilat yapısı ve özellikleri, personel sayısı ve denetim ihtiyacı dikkate alınmak suretiyle ve denetimin maliyeti de göz önünde bulundurularak kamu idarelerinin iç denetçi sayıları belirlenmiştir. Sinop İl Özel İdaresi bünyesinde 3 adet iç denetçi

kadrosu ihdas edilmiştir.

Yapılan incelemede henüz bir iç denetçi ataması gerçekleştirilmediği görülmüştür.

B) İç Kontrol Sistemi Yıllık Değerlendirme Raporunun Düzenlenmemesi

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 6 ve 8'inci maddeleri ile Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nin "İzleme Standartları" başlıklı 5'inci bölümünde, iç kontrol sisteminin en az yılda bir kez değerlendirilmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nin "Risk Değerlendirme Standartları" başlıklı 2'nci bölümü gereğince de kamu idarelerinin, sistemli bir şekilde analizler yaparak amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri tanımlamaları ve alınacak önlemleri belirlemeleri gerekmektedir.

Yapılan incelemede İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından kurum iç kontrol sistemlerinin yıllık olarak değerlendirilmediği, kurum içi ve kurum dışı risklerin ve bu risklere ilişkin gerekli analizlerin yapılmadığı ve alınacak kurumsal tedbirlerin belirlenmediği görülmüştür.

C) Maliye Bakanlığı, kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin; kontrol ortamı, risk değerlendirmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme bileşenleri esas alınarak oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi ve tüm kamu idarelerinde uygulanabilir düzeyde olmasını sağlamak amacıyla gerekli standart ve temel şartları "Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği" ile belirlemiştir. Kamu idareleri iç kontrol sistemlerinin, Kamu İç Kontrol Standartları'na uyumunu sağlamak üzere yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi, bu çalışmalar için eylem planı oluşturulması, gerekli prosedürler ve ilgili düzenlemelerin hazırlık çalışmalarının yürütülmesi gerekmektedir.

Maliye Bakanlığınca 04.02.2009 tarih ve 1205 sayılı yazı ekinde yayımlanmış olan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Planı Rehberi ve Maliye Bakanlığının Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum konulu 02.12.2013 tarihli Genelgesi uyarınca eylem planlarının revize edilmesi ve gerçekleştirme sonuçlarının yılda iki defa raporlanması gerekmektedir.

Yapılan incelemede Haziran 2009 tarihinde düzenlenen iç kontrol standartlarına uyum eylem planında öngörülen eylemlerin gerçekleştirme sonuçlarının her yıl Haziran ve Aralık ayı sonunda Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından raporlanmadığı, gerçekleştirme sonuçları sağlıklı

bir şekilde izlenmediği halde iç kontrol eylem planının 30.12.2017 tarihinde revize edildiği görülmüştür.

D) 1 Temmuz 2016 tarihinden itibaren görev yapan muhasebe yetkilisinin “Muhasebe Yetkilisi Sertifikası”nın bulunmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 61’inci maddesinde “Muhasebe Hizmeti”nin tanımı verilerek bu işlemleri yürütenlerin muhasebe yetkilisi olduğu, memuriyet kadro ve unvanlarının muhasebe yetkilisi niteliğine etkisinin olmadığı belirtilmiştir. Yine 62’nci maddesinde, muhasebe yetkilisinin nitelikleri ve atanması için gerekli şartlarda ise, muhasebe yetkilisinin sertifikalı olması gerektiği hüküm altına alınarak muhasebe yetkilisi olacak görevlilerin, Maliye Bakanlığınca meslekî konularda eğitime tâbi tutulacağı ve bu eğitimi başarıyla tamamlayanlara sertifika verileceği, bu sertifika programına başvuru şartları, adayların eğitimi, eğitim süresi, sertifika sınavı, sertifika verilmesi, bu işlemlerin genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte yapılması ile muhasebe yetkililerinin çalışma usul ve esaslarının, Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulu tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenleneceği vurgulanmıştır.

Yukarıdaki bahsedilen mevzuat hükümleri uyarınca çıkarılan Muhasebe Yetkilisi Adaylarının Eğitimi, Sertifika Verilmesi ile Muhasebe Yetkililerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik’in 4’üncü maddesinde özetle, Muhasebe Yetkilisini sertifikalı yönetici, Sertifikayı ise sahibine muhasebe hizmetlerini yerine getirebilme yetkisi veren belge olarak tanımlamakta ve “Yetkisiz Tahsil ve Ödeme Yapılamayacağı ve Birleşemeyecek Görevler” başlıklı 25’inci maddesinde ise Kanunlarca yetkili kılınmadıkça hiçbir gerçek veya tüzel kişinin kamu adına tahsilât ve ödeme yapamayacağı gibi muhasebe hizmeti de veremeyeceği hüküm altına alınmış, bunlara aykırı şekilde muhasebe hizmetlerinden bir kısmını veya tamamını kendiliğinden yapanlar ile yapılması konusunda emir veren yöneticiler hakkında, Sayıştay tarafından belirlenecek mali sorumlulukları saklı kalmak üzere, adli ve idari yönden de ayrıca işlem yapılacağı belirtilmiştir.

Oysa Sinop İl Özel İdaresinde, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 61 ve 62’nci maddeleri ile bu maddeler gereği verilen yetki üzerine Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve 30.12.2005 tarih ve 2005/9912 sayılı B.K.K ile yürürlüğe giren “Muhasebe Yetkilisi Adaylarının Eğitimi, Sertifika Verilmesi ile Muhasebe Yetkililerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” hükümlerine uygun olarak muhasebe hizmetlerini yürütmek üzere usulüne uygun olarak atanmış Sertifikalı Muhasebe Yetkilisinin

bulunmadığı anlaşılmıştır. Yukarıda bahsedilen Kanun ve Yönetmeliğin öngördüğü nitelikte sertifikalı muhasebe yetkilisi atanmamasının İdarenin iç kontrolünde, dolayısıyla muhasebe kayıtları ile mali tablo ve raporlarında önemli hataların ortaya çıkmasına neden olabileceği değerlendirilmektedir.

E) Sinop İl Özel İdaresi norm kadro cetveline göre 1 adet Genel Sekreter 2 adet Genel Sekreter Yardımcısı ve 14 adet Müdür unvanlı kadro bulunmaktadır. İl Genel Meclisi tarafından alınan teşkilatlanma ve birimleri kurulmasına ilişkin Karar uyarınca 11 adet Müdür kadrosu ihdas edilmiştir.

Sinop İl Özel İdaresince yürütülecek görev ve faaliyetlerin yürütülmesinde yetki ve sorumluluk sahibi olan yönetici kadrolarında çoğunlukla vekâleten görevlendirilmiş personel bulunduğu görülmüştür.

Genel Sekreter unvanlı 1 adet kadro ile 11 adet Müdür kadrosundan 9 adedine vekaleten görevlendirme yapılmıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile düzenlenen personel rejiminde kamu hizmetlerini yürütecek olan memurların belirlenmiş kadrolara asaleten atanmaları esas olup, Kanunun 86'ncı maddesinde de belirtildiği üzere vekaleten görevlendirme, memurların görevlerinden izin, hastalık, uzaklaştırma ve benzeri nedenlerle geçici olarak ayrılmaları durumunda başvurulacak arızı bir yöntemdir.

Mali kararların alınması ve faaliyetlerin gerçekleştirilmesi yönetici konumundaki kadrolar eliyle yürütülmektedir. Yönetici kadrolarında asaleten atanmış personel yerine geçici olarak görevlendirilmiş personelin bulunması mali yönetim ve iç kontrol zaafiyetine sebep olabileceği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "A) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun 11, 65 ve geçici 21. maddeleri uyarınca, İdaremizde münhal bulunan 1, 3 ve 5 dereceli İç Denetçi kadroları oluşturulmuş olup, ilgili kadrolara atama yapılabilmesine esas teşkil etmek üzere 81 İl Valiliğine bilgilendirme ve duyuru yazısı yazılmıştır. Ancak, İç Denetçi kadrolarına atanmak üzere Valiliklerden İdaremize başvuruda bulunan personel bulunmamış olup, İç Denetçi atamasının yapılması hususu değerlendirmeye alınacaktır.

B) İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından kurum iç kontrol sistemi ile belirlenen risk analizi yapılacak ve gerekli tedbirler alınacaktır.

C) Yeniden revize edilen İç Kontrol Eylem Planında öngörülen eylemlerin gerçekleşme sonuçları sağlıklı bir şekilde izlenecektir.

D) İlgili madde hükmü gereği Muhasebe Yetkilisi Sertifikasına sahip personel ataması hususunda çalışmalar sürdürülmektedir.

E) Yönetici kadrolarına asaleten atama yapılabilmesi için gerekli çalışmalar yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak İç denetçi atanması, İç Kontrol Sistemi Yıllık Değerlendirme Raporu düzenlenmesi, iç kontrol eylem planı gerçekleşme sonuçlarının raporlanması, sertifikalı muhasebe yetkilisi istihdam edilmesi ve yönetici kadroların asaleten atanmış memurlar eliyle yürütülmesi konusunda mutabakat sağlanmakla birlikte, Kamu İdaresinin bu amaçla gerçekleştireceği işlemler müteakip denetim dönemlerine izlenecektir.

BULGU 9: Aralık Ayının 15'inde Peşin Ödenen Memur Maaşlarından Ertesi Yıl 1-14 Ocak Dönemine Karşılık Gelen Tutarların Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabında İzlenmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 162 Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabını açıklayan 130, 131 ve 132'nci maddelerinde, bu hesabın, kurumlarca mal ve hizmet alımı karşılığı olmak üzere, maddi duran varlık hesaplarını ilgilendirmeksizin yüklenicilere verilen avanslar, ertesi yıl bütçesinden karşılanmak üzere verilen personel avansları ve emanetler hesabına alınan tutarlardan ilgililerine avans olarak ödenen tutarların izlenmesi için kullanılacağı açıklanmış, "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 131'inci maddesinin "Ertesi yıl bütçesinden karşılanmak üzere yapılan maaş ve ücret ödemeleri" başlıklı (b) bendinde ise;

"1) Aralık ayının 15 inde yapılan maaş ve ücret ödemelerinin ertesi yıl 01-14 Ocak dönemine karşılık gelen tutarları bu hesapta izlenir. Yeni mali yılda bu tutarlar, düzenlenecek ödeme emri ile bütçe giderleri hesabına aktarılır. Bu tutarlar yeni yıl bütçesi ödeneklerinden karşılanacağından, avans olarak verildiği yıldan herhangi bir ödenek devri yapılmaz." denilerek söz konusu dönem için tahakkuk eden memur maaşlarının 162 Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabında izlenmesi gerektiği belirtilmiştir.

"Hesabın İşleyişi" başlıklı 132'nci maddesinin birinci fıkrasının

"Borç" başlıklı (a) bendinde;

“2-Aralık ayının 15 inde yapılan maaş ve ücret ödemelerinin ertesi yıl 01-14 Ocak dönemine karşılık gelen tutarları bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir.”

“Alacak” başlıklı (b) bendinde ise;

“2- Aralık ayının 15 inde yapılan maaş ve ücret ödemelerinden 01-14 Ocak dönemine karşılık gelen tutarlar, yeni yılın başında düzenlenecek ödeme emri ile birlikte bir taraftan bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabına borç, diğer taraftan 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835 Gider Yansıtma Hesabına Alacak kaydedilir.” denilerek söz konusu dönem için tahakkuk eden memur ücretlerinin 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabına kaydedilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Söz konusu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmaması suretiyle cari yıla ait olmayan giderlerin o yıl hesaplarına dahil edilmiş olacağı açıktır.

Memurlara ve ücretleri peşin ödenen diğer personele 15 Aralık-14 Ocak dönemi için 15 Aralık tarihinde ödenecek ücretlerin tahakkuk tutarının yarısı 830 Bütçe Giderleri Hesabına, diğer yarısı 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabına borç kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirilmesi, Ocak ayı başında ise 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabına borç kaydedilerek ertesi yıla devredilen tutarlar, 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç, 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabına alacak kaydedilerek mahsup edilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle Sinop İl Özel İdaresinin yılsonunda düzenlenen mali tabloları 162 Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabı açısından gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; özetle; E-içişleri otomasyon sisteminde 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı bir sonraki yıla devretmediği için ilgili hesabın kullanılmadığı, bu konuda yapılacak düzeltmeden sonra muhasebe kayıtlarının yapılacağı belirtilmektedir.

Sonuç olarak Aralık ayının 15'inde peşin ödenen memur maaşlarından ertesi yıl 1-14 Ocak dönemine karşılık gelen tutarların Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabında İzlenmesi hususunda Kamu İdaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte, 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı açısından 2017 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

(1.01.2017 - 31.12.2017) SİNOP İL ÖZEL İDARESİ
44.57-Tüm Muhasebe Birimleri 2017 Yılı BİLANÇOSU

AKTİF	Cari Yıl 2017	PASİF	Cari Yıl 2017
	TL		TL
1 DÖNEN VARLIKLAR	82.207.819,13	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	25.564.278,37
10 HAZİR DEĞERLER	78.538.130,36	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0,00
102 BANKA HESABI	78.538.130,36	300 BANKA KREDİLERİ HESABI	0,00
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	32 FAALİYET BORÇLARI	378.022,00
12 FAALİYET ALACAKLARI	506.518,96	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	378.022,00
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0,00	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	23.965.581,91
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	469.108,83	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	586.690,49
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	37.410,13	333 EMANETLER HESABI	23.378.891,42
14 DİĞER ALACAKLAR	60.291,99	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	1.220.674,46
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	60.291,99	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	950.100,66
15 STOKLAR	2.360.381,60	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	246.336,18
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	2.360.381,60	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	24.237,62
16 ÖN ÖDEMELER	670.659,07	368 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	0,00
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0,00
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	0,00
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	0,00	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	5.254.657,87
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	670.659,07	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0,00
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	71.837,15	400 BANKA KREDİLERİ HESABI	0,00
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	71.837,15	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	5.254.657,87
191 İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0,00	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	5.254.657,87
2 DURAN VARLIKLAR	369.031.735,89	5 ÖZ KAYNAKLAR	420.420.618,78
23 KURUM ALACAKLARI	68.000,00	50 NET DEĞER	398.043.258,27
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	68.000,00	500 NET DEĞER HESABI	398.043.258,27
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	5.242.313,00	51 DEĞER HAREKETLERİ	0,00
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	5.242.313,00	511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI	0,00
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	363.515.063,17	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	0,00
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	24.542.881,71	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	0,00
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	11.516.867,37	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	0,00
252 BİNALAR HESABI	214.307.399,63	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	0,00

253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	19.820.407,45	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	0,00
254 TAŞITLAR HESABI	4.715.703,12	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	22.377.360,51
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	1.684.574,93	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	44.623.206,16
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-134.946,34	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-22.245.845,65
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	87.062.175,30	PASİF TOPLAMI	451.239.555,02
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	206.359,72		
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	806.044,88		
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-599.685,16		
AKTİF TOPLAMI	451.239.555,02		
NAZİM HESAPLAR	78.084.378,15	NAZİM HESAPLAR	78.084.378,15
	TL		TL
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	7.956.777,64	911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	7.956.777,64
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	30.189.809,86	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	30.189.809,86
971 BORÇLANMA KARŞILIĞI HESABI	248.500,00	970 BORÇLANMA	248.500,00
990 KIRAYA VERİLEN, İRTİFAK HAKKI TESİS EDİLEN MADDİ DURAN VARLIKLARIN KAYITLI DEĞERİ	39.689.290,65		
		999 Diğer Nazim Hesaplar Karşılığı Hesabi	39.689.290,65
	529.323.933,17		529.323.933,17

SİNOP İL ÖZEL İDARESİ 2017 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Kod	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (2017)
630	01	Personel Giderleri	33.256.288,10
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	5.640.241,47
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	18.640.497,30
630	04	Faiz Giderleri	19.114,84
630	05	Cari Transferler	1.308.322,45
630	07	Sermaye Transferleri	30.297.684,88
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	1.005.590,45
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	0
630	13	Amortisman Giderleri	36.975,04
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	18.581.159,15
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	414.290,71
630	99	Diğer Giderler	8.044.996,53
		GİDERLER TOPLAMI :	116.830.970,21
Hesap Kodu	Kod.	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (2017)
600	1	Vergi Gelirleri	90.164,90
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.068.265,53
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	91.272.716,85
600	05	Diğer Gelirler	45.777.183,44
		GELİRLER TOPLAMI:	139.208.330,72
		FAALİYET SONUCU (+ / -)	22.377.360,51